



ข่าวตอนต้นรัชกาลที่ ๓

ตามรายงานราชการอังกฤษ



พิมพ์ในงานทรงบำเพ็ญพระราชกุศลหน้าพระศพ

สมเด็จพระเจ้าพี่ยาเธอ เจ้าฟ้ากรมหลวงลพบุรีราเมศวร์

ครบ ๗ วัน

ณวันที่ ๓๔ เมษายน พ.ศ. ๒๔๗๕

โรงพิมพ์โสภณพิพรรฒธนากร

ข่าวตอนต้นรัชกาลที่ ๓
ตามรายงานราชการอังกฤษ

แปลในราชบัณฑิตยสภา *

สำนักผู้รักษาราชการดังกโปร์

แจ้งความมายัง เย. อาร์. คัมเปซ ผู้แทนเดชานุการของรัฐบาล
ณเกาะปริงซ์ออฟเวสต์ให้ทราบ

ข้าพเจ้าขอส่งคำแนะนำพร้อมหนังสือ ๒ ฉบับ คือคำแนะนำ
จดหมาย มีคเตอร์ กัดดีซ์ ฉบับ ๑ คำแนะนำแปลจดหมายพระคัม
หรือเสนาบดีว่าการต่างประเทศฉบับ ๑ คำแนะนำ ๒ ฉบับนั้นมิใช่ข่าวใหม่
ที่สุดมาจากสยาม กำปั่นอังกฤษชื่อ “คาโรไลน์” ออกจากกรุงเทพ ฯ
เมื่อวันที่ ๒๗ สิงหาคม ในเวลาที่เรือออกนั้นบ้านเมืองสงบอยู่ และ
ตามที่ตั้งใจได้ เห็นว่ารัฐบาลสยามแสดงให้เห็นความไว้วางใจเป็นอันมาก
ที่จะระงับมิให้เกิดวุ่นวายกับเรา

ข้าพเจ้ามีเกียรติเป็น ๑ ต ๑

เย. กรอเฟ็ด

ผู้รักษาราชการดังกโปร์

วันที่ ๑ ตุลาคม ค.ศ. ๑๘๖๕ (พ.ศ. ๒๓๖๘)

กำปั่นคาโรไลน์เล่นอยู่กลางทะเล

วันที่ ๒ กันยายน ค.ศ. ๑๘๒๕ (พ.ศ. ๒๓๖๘)

แจ้งราชการมายัง มิคเตอร์ เอ. ครอเพ็ด ผู้รักษาราชการณสิงคโปร์
ให้ทราบ

เรือคาโรไลน์มาถึงสยามเมื่อวันที่ ๒๐ พฤษภาคม นำจดหมาย
ของท่านมาให้ข้าพเจ้าฉบับ ๑ ลงวันที่ ๒ เดือนเดียวกัน ข้าพเจ้าขอ
ขอบใจท่านเป็นอันมากที่กล่าวยกย่องการงานที่ข้าพเจ้าได้ทำไปแล้ว ข้าพเจ้า
ขอให้เป็นที่พอใจท่านว่า ถ้าข้าพเจ้ายังมิได้ทำการลุดวงไปมาก ก็หาใช่
เพราะไม่เต็มใจกระทำไม่ การที่จะวางตนเป็นไมตรีกับชนเช่นนี้ (ไทย)
หาใช่การง่ายไม่ ก็ยังจะคิดตกลงเรื่องการอะไรที่เป็นประโยชน์ ก็ยัง
ยากหนักหนา แต่การที่จะตกลงอะไรเช่นว่านี้ ข้าพเจ้ายังหาได้รับอำนาจ
มอบหมายมาไม่ ถึงกระนั้นข้าพเจ้าก็ยินดีที่จะกล่าวได้ว่า ข้าพเจ้าได้ทำ
สำเร็จแล้วในการยังคนให้เป็นที่พอใจของไทย และได้ทำให้ไทยพอใจชน
ชาติเดียวกับข้าพเจ้าทั่ว ๆ ไปด้วย

ตั้งแต่ข้าพเจ้าเขียนจดหมายถึงท่านคราวที่แล้วมา ก็ไม่ค่อยทราบ
อะไรในทางการเมืองที่ ควรจะนำมากล่าวได้ ทฬไทยได้ยกเลิกมาจาก
สงครามพม่าในตอนที่ต้นเดือนเมษายน เพื่อจะมาในงานถวายพระเพลิง
พระศพพระเจ้าแผ่นดินพระองค์ก่อน การเตรียมและการทำพระเมรุ
ถวายพระเพลิงนั้น รัฐบาลและประชาชนทำกันแทบจะไม่เว้นว่าง จน
ไม่มีเวลาจะคิดถึงอะไรที่สำคัญน้อยกว่านี้ การที่เรียกกองทัพกลับนั้น

ก็เพราะจำเป็นที่ข้าราชการผู้ใหญ่ทั้งหลายจะต้องมาถวายพระเพลิง เพราะ
ในการนั้น ข้าราชการผู้ใหญ่ทุกคนมีหน้าที่ตะเพาศิว และทหารก็จะต้อง
มารักษาเหตุการณ์ นอกจากนั้นข้าพเจ้าเข้าใจว่ามีความเกรงการจลาจล
กันบ้าง เพราะมีคนเป็นอันมากเห็นว่าพระเจ้าแผ่นดินปัจจุบันเป็นผู้แย่งราช
สมบัติ พระองค์จึงไม่เป็นที่นิยมชมชื่นของคนมากนัก การถวาย
พระเพลิงนั้นเริ่มเมื่อวันที่ ๒๓ เมษายน มุ่งจนถึง ๘ วัน ตลอดงานนั้น
มีความเรียบร้อยดีมาแต่เมื่อ และข้าพเจ้าควรคิดว่าพิธีนั้นประกอบด้วย
ศฤงคารเกลี้ยงเกลา และดำเนินไปปราศจากเหตุฉุกเฉิน ก่อนที่ทัพยกกลับ
มานั้นใจก็เห็นว่า นายทัพคน ๑ ชื่อพระยาพิพัฒน์ได้รับคำสั่งว่าเมื่อยกกลับ
มาถึงทัพอังกฤษ ก็ให้แวะไปรับคำสั่ง (รายงานตัว) ต่อแม่ทัพอังกฤษ
พระยาพิพัฒน์ไม่ทำตาม พระเจ้าแผ่นดินก็วิตกกังวลมากจนถึงทรงกำหนดว่า
เมื่อพระยาพิพัฒน์กลับมาถึงให้ตัดศีรษะส่งไปให้แม่ทัพอังกฤษ เป็นพยาน
ว่า พระเจ้าแผ่นดินมีพระทัยจะเข้าร่วมสงครามกับอังกฤษจริง ๆ ส่วน
พระยาพิพัฒน์นั้นเมื่อกลับมาถึงบ้านไม่ก็วันก็ตายเอง และไฟไหม้บ้านเผา
ทั้งศพและสมบัติทางด้าน นอกจากนั้นยังมีพระยาชุมพรอีกคน ๑ เป็น
เจ้าเมืองชื่อเดียวกัน ได้กระทำการหมิ่นประมาทคนอังกฤษพวก ๑ พระเจ้า
แผ่นดินจึงตรัสสั่งให้เรียกมากรุงเทพฯ แล้วจำไซ้ตรวนไว้ พระเจ้า
แผ่นดินทรงพระวิตกว่า การหมิ่นประมาทนั้นอาจเกิดเหตุวิวาทกัน จึง

* เป็นคำลือในพวกฝรั่งเวลานั้น จนถึง เซอร์ เฮนรี เบอร์นี ผู้เป็นทูตจำทูต
อุปราชสาสนมาแต่อินเดีย เมื่อเขียนรายงานขึ้นต่อรัฐบาลของเขาในเรื่องที่มากกรุงเทพฯ
โดยเพียรจะทำหนังสือสัญญาฉบับไทย ก็มีความข้อนั้น

ครีดีให้พระยาไกรพระคตังวังหน้า รับไปยังสำนักแม่ทัพณย่างกุ้งให้ไป
 ขอขงัยในเรื่องหมิ่นประมาท และบางที่จะให้จัดการอย่างอื่นด้วย เมื่อ
 ข้าพเจ้าออกจากกรุงเทพ ฯ พระยาไกรยังหาได้กัดับไม่ ข้าราชการไทย
 อื่น ๆ ได้เคยไปเฝ้าสำนักแม่ทัพที่ย่างกุ้งแล้ว และเมื่อกลับมาก็ได้
 สรรเสริญการต้อนรับและความเรียบร้อยแห่งกิจการทั้งปวงที่ดำเนินไปใน
 ค่ายอังกฤษ เมื่อวันที่ ๑๘ เมษายน ในกรุงเทพ ฯ ได้รับจดหมาย ๔ ฉบับ
 ลงนาม เช่นรี เบอรันี้ สดักหลังถึงนายทหารผู้บังคับการอยู่ในที่ต่าง ๆ
 เช่นรี เบอรันี้ นั้น ปรากฏว่าออกเที่ยวตรวจราชการในหัวเมืองต่าง ๆ
 ซึ่งได้จากพระมา และเมื่อไปถึงที่ระดวกแห่ง ๑ ก็ได้เขียนจดหมายเหล่านั้น
 แล่อมอบให้แก่บุคคลคน ๑ ผู้อยู่ในฐานะซึ่งคิดว่าควรจะมีมอบไปได้ ผู้นั้น
 รับว่าจะส่งจดหมายทั้ง ๔ ฉบับไปยังผู้รับในที่ต่าง ๆ แต่มิได้ส่งไป รวม
 ส่งไปยังกรุงเทพ ฯ ทั้งสิ้น ในกรุงเทพ ฯ ได้เปิดจดหมายอ่านและคิด
 ดำเนาไว้ ในจดหมายนั้นมีข้อความแต่เพียงว่า ได้ไปในที่ต่าง ๆ พบ
 เห็นอะไรบ้าง และกำชับนายทหารผู้บังคับการอยู่ในที่ต่าง ๆ ว่า เมื่อ
 พบปะกับไทยก็ให้แสดงอัชฌาสัยไมตรีอย่างดีที่สุด พระเจ้าแผ่นดินสยาม
 ทรงทราบความในจดหมายนั้นกัด้พระทัย แต่จดหมายเหล่านั้นจะส่งไป
 ไหนหรือตกอยู่ในที่ใดข้าพเจ้าหาทราบไม่ .

ก่อนข้าพเจ้ามาจากกรุงเทพ ฯ หตายชาติยศ ได้มีข่าวมาฉันทัน
 จากแดนสงครามว่า อังกฤษกับพระมาได้รับกันหลายครั้ง อังกฤษชนะ
 ทุกครั้ง ในครั้งหนึ่งแม่ทัพใหญ่ของพระมาเสียชีวิต และอังกฤษยกเข้าไป

จนอีก ๓ วันจะถึงกรุงอมรปุระ ชาวเหล่านี้อาจจะมาจากแห่งเดียวกันกับ
 ที่ท่านกล่าวในจดหมายของท่านถึงพระคตังเป็นแน่ ข้าพเจ้าได้ ยินมานาน
 แล้วว่า (ไทย?) ได้ มีความตั้งใจจะยกไปตีเประ และอังกฤษไม่ยอมให้
 เจ้านครผ่านไป ขอให้นทำให้พระเจ้าแผ่นดินสยามช่นเคื่องพระหฤทัย
 เป็นอันมาก ความช่นเคื่องนั้นทวชนเพราะจดหมายซึ่งได้รบจากเมืองช่น
 ชยดันทาแห่งใดแห่งหนึ่ง กล่าวความว่าอังกฤษกำลังเตรียมทัพเพื่อจะ
 ยกไปตีเอาเมืองไทรทงหมด เมื่อใดเมืองไทรแควจะยกเลยมายังสยาม
 คำกล่าวนี้ทำให้รัฐบาลตั่นตกใจในตอนแรกที่ได้รบ แต่เมื่อก่อนข้าพเจ้า
 ออกจากกรุงเพท ฯ นั้น ความตั่นตกใจนี้ไ้ระงับลงไปแล้ว ข้าพเจ้าได้ใช้
 โอกาสทุกโอกาสเพื่อเลี้ยงข่าวที่มามีมาเช่นนั้น และแจ้งให้ ไทยเป็นที่วางใจ
 ว่าอังกฤษมิได้มีความตั้งใจเช่นนั้นเลย เมื่อข้าพเจ้าสนทนากับพระคตัง
 ครั้งหลังในวณที่ข้าพเจ้าออกจากกรุงเพท ฯ ข้าพเจ้าได้แจ้งถึงความหวังว่า
 พระคตังมิได้เชื่อข่าวต่าง ๆ ที่มีผู้นำมากล่าวในสยามเป็นทางเสียหยาแก่
 อังกฤษ เพราะไม่มีความจริงอะไรเลย และผู้ที่นำข่าวเหล่านี้มาถวญแต่
 เป็นผู้ คิดให้รายต่อประเทศทั้ง ๒ ทงนั้น ทั้งจริงอังกฤษมีความประสงค์
 อย่างยิ่งที่จะคงอยุ่ในไมตรีอันดีกับชนชาวสยาม พระคตังตอบข้าพเจ้าว่า
 ได้รบข่าวไม่ดีในเรื่องอังกฤษบ่อย ๆ แต่พระเจ้าแผ่นดินหรือพระคตังเอง
 มิได้เชื่อ พระคตังไม่เห็นว่าอังกฤษตั้งใจจะรบกับไทย และไทยจะระวิง
 มิกระทำความช่นเคื่องให้เกิดแก่อังกฤษ บ้อมที่สร้างที่ปากน้ำนั้นสำหรับ
 บ้องกันพวคมะธายูเท่านั้น ข้าพเจ้าบอกแก่พระคตังว่าข้าพเจ้าจะนำไปแจ้ง
 ในสิ่งคไปร์ให้ทราบความตั้งใจดีของไทยทั่ว ๆ ไปที่มีแก่อังกฤษ และ

ข้าพเจ้าเองก็เห็นความตั้งใจนั้น ในคราวที่ข้าพเจ้ากลับไปดงยามเที่ยว
 หลงนี้ และข้าพเจ้าหวังใจว่า ข้าพเจ้าและผู้อื่น ๆ ที่ไปกับข้าพเจ้าได้
 ประพฤติเป็นที่พอใจพระคตัง พระคตังตอบทันทีว่าเป็นเช่นนั้น ข้าพเจ้า
 ได้ขอต่อพระคตังให้อำนวยประโยชน์แก่การค้าขายของเรามาก เป็นอันว่า
 ตดเก็บภาษีปากเรือ เรืออังกฤษซึ่งเขาไปดงยามกว่าครั้ง ๓ ใน ๑๒
 เดือน พระคตังตอบว่าเป็นธรรมเนียมตดเก็บภาษีปากเรือทุกเที่ยวที่เรือเขา
 ไปในอ่าว และเรือลำเก่าก็เก็บเช่นนั้นเหมือนกัน พระเจ้าแผ่นดินคงจะไม่
 โปรดให้เปลี่ยนธรรมเนียมเป็นแน่ ข้าพเจ้ากล่าวว่เมื่ออังกฤษทำศึกกับ
 พม่าเสร็จแล้ว บางทีจะเต็มใจแบ่งดินแดนที่ตกถวายพระเจ้าแผ่นดิน
 ดงยามบ้าง ถ้าเช่นนั้นบางทีพระเจ้าแผ่นดินจะโปรดให้เปลี่ยนธรรมเนียม
 ในทางที่เป็นประโยชน์แก่การค้าขายของอังกฤษบ้าง พระคตังนั่งอยู่ครู่
 หนึ่งแล้วตอบว่า การจัดการบ้านเมืองเช่นที่ว่านี้ หาใช้กิจของพ่อค้าไม่
 ข้าพเจ้ามิได้พูดเรื่องนั้นต่อไป

ในที่สุดข้าพเจ้าขอต่อพระคตังให้แจ้งให้ข้าพเจ้าทราบว่ ได้รับข่าว
 ใหม่มาจากแดนสงครามอย่างไรบ้าง เพราะข้าพเจ้าอยากจะพาข่าวนั้นไป
 ด้วย พระคตังตอบว่ ไม่มีข่าวใหม่ ถ้ามีก็คงจะได้แจ้งให้ข้าพเจ้า
 ทราบแล้ว และพระคตังขอให้ข้าพเจ้าตอบมิดเคอกรอเพ็ดว่ พระเจ้า
 แผ่นดินได้มีพระราชโองการไปถึงแม่ทัพและเจ้าเมืองทั้งปวง คือที่อยู่คอก
 แคนพม่าเป็นต้น ว่าให้เตรียมไว้ให้พร้อม เพื่อกองทัพไทยทางหมดจะได
 เข้าวรุมกับทัพองกฤษเมื่อต้นฤดูฝน และให้เตรียมยานพาหนะทางดินอน
 หาได้ คือเรือและสัตว์พาหนะเป็นต้นสำหรับให้ทัพองกฤษใช้ อนึ่งพระคตัง



581.31
865

บอกแก่ข้าพเจ้าว่าในเช้าวันนั้น (วันที่ ๒๐ เดือนก่อน) ได้รับข่าวว่ามี
เรือมาจากกัทักตาคา เพื่อแสดงไมตรีต่อพระเจ้าแผ่นดินสยาม และเรือ
นั้นจะมาถึงในเร็ววัน

รายงานที่ข้าพเจ้าแจ้งต่อท่านในจดหมายณกัต หรือข้อความอื่น
ซึ่งข้าพเจ้าจะแจ้งให้ท่านทราบในเมื่อข้าพเจ้าไปถึงสิงคโปร์ก็ดี ถ้าเป็น
ประโยชน์แก่ท่าน หรือแก่ทางการ ซึ่งท่านมีหน้าที่ปฏิบัติอยู่ โดยความเต็มใจ
และเต็มกำลัง ข้าพเจ้าจะมีความยินดียิ่งนัก.

เมื่อเรือคาโรไลนกลับถึงกรุงเทพฯ ๑ เทียวที่แคว้นมานี้ ของท่านนั้น
หลายอย่าง ซึ่งท่านฝากไปให้พระคตงนั้นได้นำไปส่งเรียบร้อยแล้ว บนทุ่ง
๒ กระทบกอนนให้มีความพอใจยิ่งกว่าสิ่งอื่น ๆ

ข้าพเจ้าขอส่งบัตรขอพตเถติง และบายัญชีค่าใช้จ่ายให้แก่ท่านพร้อมกับ
จดหมายนี้ เป็นจำนวนเงิน ๓๓๐ บาท ซึ่งข้าพเจ้าได้มอบให้บริษัทมอร์
กันสันเตอร์แอนโก เป็นผู้เก็บจากท่านโดยอัตราแลกเปลี่ยนเท่ากับเหรียญ
ดเปญ ๖๗ เหรียญ กับ ๖๐ เซนต์ ขอท่านได้จ่ายเงินนั้นเมื่อเขาไปซื้อบริ
ษัณในเรือนี้ไม่กี่กตมอ๊ก ๕ ทอน ซึ่งนำมาส่งขึ้นเรือไม่ทันลงในบิตดอพ
เตติง แต่จะต้องนำไปส่งอย่างเดียวกับสิ่งของที่มีในบิตนนี้ ไม่ ๕ ทอน
พระคตงนำส่งให้แก่ข้าพเจ้าเอง ก่อนข้าพเจ้าตากลับ กตว่าไม่เป็นไม
อย่างดเนอแ่งและเนอแ่งเนอ อาจจะซติให้ ชนมันได้เหมอหินอ่อน แหวน
ซึ่งท่านส่งไปให้พระคตงนั้น ข้าพเจ้าได้รับคนมาแคว และข้าพเจ้าจะได้นำ
ให้แก่ท่านพร้อมกับหนังสืออื่น ข้าพเจ้าเชื่อว่าแหวอนนั้นเป็นของจริง.

ข้าพเจ้าหวังว่าจะได้พบกับท่านใน ๒-๓ วันนี้ ๑ ด ๑ ๑ ด ๑

(ลงนาม) ยอน กิลลีย์

001910

คำแปลจดหมายเจ้าพระยาพระคลัง (ภายหลังเป็นสมเด็จพระยาบรมมหาประยูรวงศ์) มีไปถึงมีศเคอร์ ยอน ครอเฟ็ด ผู้รักษาราชการ (อังกฤษ) ณ สิงคโปร์ ในเดือนสิงหาคม ปีระกา สัปตศก พ.ศ. ๒๓๖๘ (ต้นรัชกาลที่ ๓) จดหมายเจ้าพระยาพระคลังนั้นเขียนเป็นภาษาไทย แต่มีผู้แปลเป็นอังกฤษ คำแปลเป็นไทยในที่นี้แปลจากอังกฤษ อาจเพี้ยนกับภาษาไทยเดิมของเจ้าพระยาพระคลังโดยถ้อยคำจำนวน แต่คงจะได้ความอย่างเดียวกัน

ข้าพเจ้าได้รับหนังสือของท่าน ซึ่งท่านให้กับตนย บินสูนามา พร้อมกับกระจกเงาคู ๓ กับบันทึกของบรรจุนินนัตตะ ๑๒ ๖๒๓๓๓ ๓ ซึ่งเกาณาเยเนรราตแห่งเบงกอลส่งมาทูลเกล้าฯ ถวาย ตามจดหมายของท่านฉบับนี้ ข้าพเจ้าทราบด้วยความพอใจเป็นอันมากว่าอังกฤษก็ได้ ขารกัน (ยะไซ) และอาดาม ข้อความทั้งหลายในจดหมายของท่าน ที่สำคัญยิ่งก็คือข่าวที่อังกฤษชนะพระม่านหลายครั้ง กับทั้งของทูลเกล้าฯ ถวายของเกาณาเยเนรราตแห่งเบงกอลด้วย ข้าพเจ้าได้นำขานกราบบังคมทูลทวามเฝ้าระอองชุดพระบาทเป็นทพพระราชหฤทัยเป็นอันมาก พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงยินดีรับของทูลเกล้าฯ ถวาย และโปรดเกล้าฯ ให้ข้าพเจ้าแจ้งให้ทราบไปยังท่านเกาณาเยเนรราต ว่าทรงขอบใจเป็นอันมาก พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานพริกไทย ๖๐ หาบให้กับตนยอนต้นรับไปส่งต่อท่านเกาณาเยเนรราตเป็นของตอบแทน



พระยามหาโยธาได้สนทนากับหัวหน้าราชการอังกฤษที่เกาะตะบัน แล้วยกจากที่นั่นไปคำตเถียน * (Kean) ไปถึง โดยไม่มีภัยอันตราย เมื่ออยู่ที่เถียน (Kean) นั้นได้รับจดหมายจากหัวหน้าทัพอังกฤษที่ย่างกุ้งเกาะตะบัน ขอให้ทำตายและรบกวณพะม่า แต่ไม่ทำให้เกิดเดือดร้อนแก่ชาวเมืองซึ่งอยู่เรียบร้อย พระยามหาโยธาได้ทำเช่นนั้นจนพระเจ้าอยู่หัวพระองค์ก่อนสวรรคตจึงต้องงดทัพมากรุงเทพฯ เพราะเป็นธรรมเนียมที่จะต้องเข้ามาในงานพระบรมศพ เมื่อเสร็จการพระบรมศพแล้วก็ถึงฤดูฝนกองทัพของเราจึงย้ายไปทำการเสียได้ เมื่อสิ้นฤดูฝนแล้วพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงกำหนดไว้ว่า จะโปรดเกล้าฯ ให้พระยามหาโยธาช่วยอังกฤษรบพะม่าอีกครั้งหนึ่งในเดือนกุมภาพันธ์หรือพฤศจิกายน นั้นท่านมีประสงค์ ให้ฝ่ายเราจัดช่างควายและวัวให้แก่แม่ทัพอังกฤษให้แม่ทัพอังกฤษใช้ จึงมีพระบรมราชโองการตั้งแก่ข้าพเจ้าให้ส่งไปยังผู้ว่าราชการในหัวเมืองฝ่ายตะวันตกและฝ่ายเหนือให้หาสัตว์มอบให้ตามต้องการ

ผ้าห่ม กระดาษและกตมังหา ซึ่งท่านกรุณาส่งมาให้ข้าพเจ้านั้นได้รับเรียบร้อยแล้ว และข้าพเจ้าขอตั้งของมาตอบแทนเพื่อแสดงความนับถือของข้าพเจ้า คือพริกไทย ๓๕ หาบ กับน้ำตาล ๓๐ หาบ

ตั้งวันที่กรุงเทพฯ ๑ วันที่ ๓ สิงหาคม ๑๘๒๕

(มีระกา ดับตศก พ.ศ. ๒๓๖๘)

* ตำบลนี้ผู้แปลไม่ทราบว่าจะชื่อไทยเรียกอย่างไร

